

POČINILAC ŠIRKA NIKADA NE MOŽE BITI MUSLIMAN
Dokazi iz Qur'āna i sunneta

**JASNE IZJAVE IBNI TEJMIJJE O ČINJENICI DA
POČINILAC ŠIRKA NE MOŽE BITI MUSLIMAN**

U ime Allāha, Milostivog, Samilosnog

POČINILAC ŠIRKA NIKADA NE MOŽE BITI MUSLIMAN

Dokazi iz Qur'āna i *sunneta*

Osnovna pravila: Kako selefi i ehlu-sunnet wel-džemā'ah razumiju dīn (vjeru)

1. Dokaz u vjeri su samo Qur'ān i *sunnet* (a time i konsenzus *ashābā*, Allāh bio zadovoljan svima njima, jer se on oslanja samo na Qur'ān i *sunnet*)
2. Ukoliko je tekst višeznačan – nejasan (*mutešābih*), mora se tumačiti prema jasnim tekstovima (*muhkem*) o toj stvari.
3. Oni koji višeznačne tekstove stavljaju u suprotnosti sa jasnim značenjima imaju pokvarenost (bolest) u srcima, kao što Allāh, dželle we 'alā, kaže:

هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ عَلَيْكَ الْكِتَابَ مِنْهُ آيَاتٌ مُحْكَمَاتٌ هُنَّ أُمُّ الْكِتَابِ وَأُخَرُ مُتَشَابِهَاتٌ
فَأَمَّا الَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ زَيْغٌ فَيَتَّبِعُونَ مَا تَشَبَهَ مِنْهُ ابْتِغَاءَ الْفِتْنَةِ وَابْتِغَاءَ تَأْوِيلِهِ وَمَا
يَعْلَمُ تَأْوِيلَهُ إِلَّا اللَّهُ وَالرَّاسِخُونَ فِي الْعِلْمِ يَقُولُونَ ءَامَنَّا بِهِ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ رَبِّنَا وَمَا
يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ

“On tebi objavljuje Knjigu, u njoj su ājeti jasni, oni su glavnina knjige, a drugi su manje jasni. Oni čija su srca pokvarena – željni smutnje i svog tumačenja – slijede one što su manje jasni, a

tumačenje njihovo zna samo Allāh. Oni koji su dobro u nauku upućeni govore: "Mi vjerujemo u njih, sve je od Gospodara našeg!" – A samo razumom obdareni shvaćaju."¹

4. Izjava učenjaka nije dokaz (*delīl*), svejedno o kome je riječ, čak iako je od *ashābā*, *radijallāhu 'anhum edžme'in*, sve dok se pred njima ne bude nalazio jasan konsenzus. Ovo pravilo važi za sve učenjake nakon *ashābā*, *radijallāhu anhum*.
5. Ko višeznačne (*mutešābih*) izjave učenjaka tumači suprotno jasnim *ājetima* i *hadīthima* iz Qur'āna i *sunneta* njegovo srce odstupa još više.

Dokazi iz Qur'āna i sunneta

1. *Tewhīd* je islām sa kojim su došli svi poslanici, *alejhimus-selām*. Širk je potpuna suprotnost *tewhīdu* i uništava ga bezuvjetno.

- Allāh je *džinne* i ljude stvorio samo da bi Njega Jedinog obožavali i da Mu ne bi činili *širk*, dakle da praktikuju *tewhīd* (da rade po *tewhīdu*):

وَمَا خَلَقْتُ الْجِنَّ وَالْإِنْسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ

"Džinne i ljude sam stvorio samo zato da Me obožavaju (da Mi 'ibādet čine)."²

---

¹ *sūra Ālu 'Imrān*, 7. *ājet*

² *sūra edh-Dhārijāt*, 56. *ājet*

Ibn 'Abbās, *radijallāhu 'anhumā*, je rekao, objašnjavajući ovaj ājet: "...Illā li juwehhidūn(i) – ...Da Me Jednim učine."

- Ljudima se naređuje samo *tewhīd* i ono što se na njemu gradi:

وَمَا أُمِرُوا إِلَّا لِيَعْبُدُوا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ حُنَفَاءَ وَيُقِيمُوا الصَّلَاةَ وَيُؤْتُوا الزَّكَاةَ

وَذَلِكَ دِينُ الْقَيِّمَةِ

"A naređeno im je da samo Allāhu '*ibādet* čine, da Mu iskreno, kao pravovjerni (*hunefā* – jednobošci, monoteisti), vjeru ispovijedaju, i da *namāz* klanjaju, i da *zekāt* daju; a to je ispravna vjera."³

Da samo Allāha trebaju obožavati, a ovo obožavanje ('*ibādet*) treba biti čist od *širka*, a to je *tewhīd*.

Allāh je Svojim robovima naredio *tewhīd* u svim djelima:

وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ

هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانظُرُوا كَيْفَ

كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ

"Mi smo svakom narodu poslanika poslali: "Allāhu '*ibādet* činite, a *tāgūta* se klonite!" "⁴

³ *sūra el-Bejjine*, 5. ājet

⁴ *sūra en-Nahl*, 36. ājet

Allāh je takođe svakog poslanika, *'alejhis-selām*, poslao sa *tewhīdom*:

وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ إِلَّا نُوحِيَ إِلَيْهِ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا أَنَا فَاعْبُدُونِ

“Prije tebe nijednog poslanika nismo poslali, a da mu nismo objavili: "Nema boga osim Mene, zato samo Meni *'ibādet* činite!"”⁵

2. Allāh sigurno neće oprostiti da Njemu druge pridružuju (ravnim čine, širk čine)

إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ

بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا

“Allāh sigurno neće oprostiti da Njemu druge pridružuju (*širk* Mu čine), a oprostiće kome hoće ono što je manje od toga. A onaj ko čini *širk* Allāhu, daleko je zalutao.”⁶

Allāh nikada neće oprostiti *širk*, za razliku od svih ostalih grijeha. Onaj ko kaže da je onaj ko dobrovoljno čini *širk* musliman, on se jasno suprotstavlja ovom *ājetu*. On time tvrdi da Allāh prašta *širk* kao i sve ostale grijeha.

3. A Mi ni jedan narod nismo kaznili dok poslanika nismo poslali.

---

⁵ *sūra el-Enbijā'*, 25. *ājet*

⁶ *sūra en-Nisā'*, 116. *ājet*

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا

“A Mi nijedan narod nismo kaznili dok poslanika nismo poslali!”⁷

Rekao je Allāhovo Poslanik, *sallallāhu 'alejhi we sellem*: “Četiri će se osobe pravdati na Sudnjem danu: gluh čovjek koji ništa nije čuo, lud čovjek, oronuo starac i čovjek koji je umro u periodu između dva poslanika. Onaj koji je bio gluh će reći: “Gospodaru moj, islām je došao, a ja ništa nisam čuo.” Luda osoba će reći: “Gospodaru moj, kad se islām pojavio, djeca su na mene izmet bacala.” Oronuo starac će reći: “Gospodaru moj, islām je došao, a ja nisam ništa razumio.” Čovjek koji je umro u periodu između dolaska dva poslanika će reći: “Gospodaru moj, nije mi došao Tvoj poslanik.” ”⁸

Ehlul-fetra su oni do kojih Objava *tewhida* nije stigla (a uložili su maksimalan trud), pa je nisu mogli ni poznavati. Oni će biti iskušani na Sudnjem danu. Zato musliman neće biti iskušavan na Sudnjem danu, već će bez ispita ući u *džennet*,⁹ iz čega proizilazi

---

⁷ *sūra el-Isrā'*, 15. *ājet*

⁸ *Hadīth* bilježi *imām* Ahmed od Esweda ibn Sari', a također od Ebū Hurejre, *radijallāhu 'anhumā*. Većina učenjaka ga smatra ispravnim. Ibn Tejmijje i Ibn Kethīr navode lanac i smatraju ga *sahīhom*.

⁹ Pisac smatra da musliman neće biti iskušavan u smislu *hadītha*: “**...pa će im narediti da uđu u vatru. Tako mi Onoga u Čijoj je Ruci duša Muhammedova, kada bi ušli u nju – bila bi im hladna i spasonosna.**” Dakle, ovo je ispit *mušrikā* koji su se pravdali Allāhu. Musliman je došao na Sudnji dan pokoran Allāhu (čist od *širka* i *kufra*), a ako bude od *muhsinā* koji će druge prestići dobrim djelima (*sābiqun bil khajrāt*), takvi će bez polaganja računa ući u *džennet*, dok će *muqtesidi* (oni čija će dobra i loša djela podjednaka biti) biti pošteđeni detaljnog obračuna, a da li će biti pošteđeni laskog obračuna Allāh najbolje zna. Onaj musliman koji je sebi

da je (onaj koji će biti iskušan na Sudnjem danu) na *dunjāluk* bio *mušrik*.

4. Onaj koji nije znao da nikoga osim Allāha ne smije obožavati, on ne poznaje ni značenje *šehādeta*.

Ovim on ne ispunjava uslov *znanja*, bez kojega čovjek isto kao da *šehādet* nije ni izgovorio; isto kao onaj ko ne razumije arapski, a ponavlja tekst. Takav po konsenzusu (*idžmā'u*) nije musliman:

فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ

“Znaj da nema boga osim Allāha!” ¹⁰

Kako osoba može biti musliman ako ne poznaje islām? Musliman koji je opravdan zbog neznanja o islāmu?

5. Islām znači samo Allāha obožavati (sa *ikhhlāsom*, čisto od *širka*), što znači *tewhīd*.

Ovako su *selefi* shvatali Qur'ān. Musliman je *mukhlis* (iskreni), a onaj ko čini *širk* nije musliman/*mukhlis*.

Također i riječ *hanīf* (jednobožac, monoteista, pravovjerni) kojom Allāh opisuje islam znači *tewhīd*. *Hanīf* je onaj koji samo Allāha obožava, a onaj ko čini *širk* nije *hanīf*/jedenbožac.

---

nepravdu nanio (*dhālimun li nefsih*), tj. onaj koji bude imao osnovu *tewhīda*, ali tas njegovih loših djela prevagne dobra djela – takav će biti pod Allāhovom voljom – ako bude htio, oprostiće mu, a ako ne – kazniće ga.

¹⁰ *sūra* Muhammed, 19. *ājet*

Onaj ko radi djelo *širka* ne ispunjava *ikhhlās*. *Ikhhlās* je uslov (šart) šehādeta, tako da onaj ko nema *ikhhlāsa* (iskrenosti) isto kao da nikada nije ni izgovorio *šehādet*, a ovo je konsenzus (*idžmā'*) učenjakā.

6. Riječ *širk* je od opisa loših djela; ko uradi *širk* naziva se po njemu.

Kada neko uradi *zināluk* (blud) naziva se *zinālučarem* (bludnikom). On je dakle musliman – *zinalučar*. To je moguće, ali nikada ne može biti musliman – *mušrik*. Iz razloga što neko nije znao da je *zināluk* zabranjen (*harām*) mi ne možemo reći da on nije *zinālučar* – čak i onda kada on zbog tog svog neznanja neće biti kažnjen. Takav je slučaj i kod *mušrika*. *Mušrik* čini *širk* i samim tim on nije musliman, jer nije u islāmu – pa iako za to činjenje *širka* neće biti kažnjen (kao što su četiri kategorije ljudi koji će se pravdati Allāhu na Sudnjem danu).

Kod učenjaka postoje dvije izjave:

1. Do svake osobe je stigla poslanica, te iz tog razloga niko ko počini *širk* nema opravdanja, već time postaje *mušrik* koji sigurno završava u *džehennemu* ako umre na tom *širku*. Ovo stanovište su zastupali učenjaci koji tekstove o iskušenju na *āhiretu* nisu smatrali ispravnim.
2. Postoje osobe do kojih poslanica nije stigla, a kada rade djela *širka* sasvim sigurno nisu muslimani, već se nazivaju *mušricima*, čak i ako ne bivaju kažnjeni. Ovakve osobe će biti iskušane na Sudnjem danu, a zatim će se ustanoviti da li zaslužuju vječnu

kaznu ili ne. Ovo je stanovište većine *ehlis-sunneta wel-džemā'ata*.

Važne su samo dvije stvari:

- Činjenica da osoba koja čini *širk* ne može biti musliman, već je *mušrik*, i u ovome su složni svi učenjaci. To je glavna poruka svih poslanikā, a ne sporedno pitanje *dīna* (vjere).
- Da li će osoba koja čini *širk* (*mušrik*) biti kažnjena ili iskušana prije toga.

Potpuno je beznačajno kako se naziva, da li pojedini učenjaci kažu: "*Kufr njega ne pogađa jer je kufr vezan samo za poslanicu.*" Time misle na *kufr* kažnjavanja.

Iz ovoga proizilaze dva moguća stanovišta:

- *Mušrik* prije *uspostave argumenta*, dakle neznalica koji nije musliman. On će biti iskušan, a ne odmah kažnjen.
- *Mušrik* prije *uspostave argumenta*, dakle neznalica koji nije musliman i biće sigurno kažnjen.

7. *Mušrik* može samo *tewbom* (pokajanjem) od *širka* ući u islām.

Kada čovjek ne napusti *širk*, a i dalje se pripisuje islāmu – izgovara *šehādet*, klanja *namaz* i posti – on po konsenzusu (*idžmā'u*) nije musliman. Iz tog razloga Allāh za bratstvo u vjeri postavlja uslov:

فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَآتَوْا الزَّكَاةَ فَإِخْوَانُكُمْ فِي الدِّينِ ۖ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ

“Ali ako se oni budu pokajali i *namāz* klanjali i *zekāt* davali, braća su vam po vjeri. A mi dokaze objašnjavamo ljudima koji razumiju.”¹¹

Učenjaci su složni da riječi Uzvišenog: “...ako se budu pokajali... braća su vam po vjeri”, znače: “Kada se pokaju (od *širka*).” (et-Taberī, el-Qurtubī, Ibn Hazm...)

8. Širk uzrokuje propadanje svih dobrih djela

Ovo se dešava po konsenzusu samo kroz *veliki širk*, a ne kroz grijehe. Onaj ko tvrdi da osoba može činiti *širk* i dalje biti musliman se jasno suprotstavlja Allāhovom govoru:

وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكَتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ

“A tebi i onima prije tebe objavljeno je: “Ako budeš druge Allāhu ravnim činio (*širk*), tvoja djela će sigurno propasti, a ti ćeš izgubljen biti.”¹²

¹¹ *sūra* et-Tewbe, 11. ājet

¹² *sūra* ez-Zumer, 65. ājet

Allāhov Poslanik, *sallallāhu 'alejhi we sellem*, je bio sačuvan od širka. Ova poruka je, dakle, za nas. Ona glasi: "Ako bi i Allāhov Poslanik, *sallllāhu 'alejhi we sellem*, sva svoja dobra djela izgubio kroz jedno djelo širka i postao gubitnik, pri čemu su njegova djela bila najbolja moguća, onda ovo gubljenje posebno pogađa ostale ljude.

9. Onaj ko opravdava širk mora opravdati i mušrike od Qurejšijja, Jevreja, a također i mušrike kršćana.

...jer svi *mušrici* vjeruju da je ono što oni rade dobro i da su na istini. Oni priznaju svog poslanika i Njegov *dīn*, ali ne znaju šta je, ustvari, *tewhid*, iz čega proizilazi da, i ne znajući, rade širk. Tako su *mušrici* Qurejšijja sebe smatrali *miletom* Ibrāhīmovim po pitanju opšteg islāma, ali su iz neznanja činili širk. Svi poslanici su dolazili svojim narodima i presuđivali nad njima širkom. Onaj ko se pripisuje islāmu, ali neznajući obožava 'Isā'a, *'alejhis-selām*, ili ga smatra Allāhovim sinom, takav bi (za one koji opravdavaju činjenje širka) trebao biti musuliman koji je opravdan. Kao što su se *mušrici* Qurejšijja ubrajali u *dīn* Ibrāhīma, *'alejhis-selām*, pa čak i mislili da su odabrani jer ih je Allāh učinio zaštitnicima Njegove Kuće.

Zejd ibn 'Amr ibn Nufejl je još prije dolaska Allāhovog Poslanika, *sallllāhu 'alejhi we sellem*, govorio mušricima: "Tako mi Allāha, niko od vas ne pripada milletu Ibrāhīmovom, osim mene." ¹³

---

¹³ Predaju prenosi Esmā bint Ebī Bekr, *radijallāhu 'anhumā*, a bilježi je *imām el-Buhārī*.

Dakle, on je bio musliman i prije dolaska Allāhovog Poslanika, *sallallāhu 'alejhi we sellem* i zbog toga (po onima koji počinioce širka opravdavaju neznanjem) on mora biti *tekfīrovac* ili *haridžija*, jer je čitav narod nazvao *mušricima*, iako su oni vjerovali da su sljedbenici Ibrāhīma, *'alejhis-selām*.

10. “Niko neće ući u džennet osim muslimanske duše.”

U ovom *hadīthu* kaže Allāhov Poslanik, *sallallāhu 'alejhi we sellem*, da *mušrička* duša, duša osobe koja čini širk nikada ne može ući u džennet, već će u džennet ući samo muslimanska duša, duša jednobosca, monoteiste.

11. Mušrik nije učinio kufr u tīgūta.¹⁴

Kufr u tīgūta znači napuštanje obožavanja *tīgūta*. Počinilac širka to nije učinio i time nije ostvario još jedan uslov *šehādeta* “*Lā ilāhe illAllāh*”. Onaj ko *kufr u taguta* ne sprovede u djelo nije musliman po konsenzusu.

Završna riječ

Ovi *ājeti* su potpuno jasni (*muhkem*). Prema pravilima spomenutim na početku, svakako je obavezno, posebno kada se

---

¹⁴ Ibnul-Qajjim je *tīgūta* definisao riječima: “*Tīgūt je sve ono čijim obožavanjem, slijeđenjem i pokoravanjem čovjek prelazi granicu.*” Tako je Ibnul-Qajjim podijelio *tīgūte* na tri vrste: 1 oni koji se obožavaju, 2 oni koji se slijede, 3 oni kojima se pokorava. Pod trećom vrstom se podrazumijeva pokornost nekom drugom zakonu mimo Allāhovog zakona.

radi o najvažnijim pitanjima *dīna* svaki višeznačni (*mutešābih*) tekst tumačiti po ovim pravilima sa dokazima iz Qur'āna i *sunnet*a.

Ono što je gore od kršenja ovih pravila je kada bi izjave učenjaka koje se mogu razumijeti na više načina postavljali nasuprot ovim *ājetima*. Izjave učenjaka ne mogu nikada same biti dokaz (*delīl*). Iz tog razloga ne mogu jasne tekstove iz Qur'āna dokinuti. Razlog zbog čega je to tako su također očigledni:

- Učenjaci su ljudi, a ljudi prave greške.
- Čovjek se često ne izrazi dovoljno precizno, bez obzira koliko znanja imao.
- Čovjek podliježe pritiscima kojima je izložen, može se truditi, biti *mukrah* (prisiljen), itd.
- Čovjek može nesvjesno višeznačno govoriti. Da je bio upozoren, možda bi se izrazio drugačije i jasnije, kako bi izbjegao nesporazume.
- Čovjek može svjesno višeznačno govoriti, kako bi namjerno naveo slušaoca na drugačije razumijevanje, jer to uslovi zahtijevaju, kao i mnogi drugi razlozi. Iz toga je shvatljivo da dokaz može biti samo Qur'ān i *sunnet*, a nikako pero ljudi i to je sito po konsenzusu svih učenjaka muslimana.

Allāh najbolje zna. To nam postaje jasno iz Qur'āna i *sunnet*a...

Neka nam Allāh podari da sprovedemo *Tewhid* i da samo kao muslimani umremo. *Allāhumme āmīn*.

U ime Allāha, Milostivog, Samilosnog

JASNE IZJAVE IBN TEJMIJJE O ČINJENICI DA POČINILAC ŠIRKA NE MOŽE BITI MUSLIMAN

Izjave učenjaka treba razumjeti u skladu sa temeljnim pravilima

U brošuri *“Počinilac širka nikada ne može biti musliman - dokazi iz Qur’āna i sunneta”* spomenuo sam temeljna pravila za ispravno shvatanje *dīna* i izjava učenjaka. Primjenjujući ova pravila, tj. vraćajući manje jasne (višeznačne) izjave jasnim izjavama, namjeravano značenje postaje svakome jasno. Ipak mnogi ljudi se ne pridržavaju ovoga, tako da sa svojim razumijevanjem višeznačnih izjava, znajući ili neznajući, protivrječe jasnim temeljima islāma. U onome što slijedi vidjećemo ovo na primjeru izjava od Ibn Tejmije, *rahimehullāh*.

Iasne izjave Ibn Tejmije

“Ime “mušrik” je ustanovljeno već prije dobijanja poslanice (i prije dolaska poslanika) kod osobe, jer čini širk svome Gospodaru, druge sa Njim izjednačava, smatra ih vrijednim obožavanja i druge Mu pridružuje. Znači, ovi opisi (“mušrik”) postoje i prije poslanice, isto kao i ime *džehl* i *džāhilijjet*. Ova imena postoje i prije dolaska jednog od poslanikā, a što se tiče kažnjavanja – to ne postoji.”¹⁵

On jasno kaže:

---

¹⁵ *“Medžmū’ul-Fetāwā”, 20. tom, 37. str.*

- Počinilac *širka* se u svakom slučaju zove "*mušrik*", pa čak i ako poslanica nije došla do te osobe i ona time nije mogla spoznati istinu, znači da je neznalica.
- Ova osoba ipak neće biti kažnjena, iako je *mušrik*.

“Rob je dužan samo Gospodara predano obožavati, isto kao što samo Njemu smije dovit. Ova obaveza ne prestaje biti važeća ni u jednoj situaciji. U džennet ulaze samo ljudi sa tewhīdom i oni koji su pripadnici (*ehl*) *Lā ilāhe illAllāh*. To je Allāhovo pravo koje ima nad Svojim robovima... Oni sigurno neće pobjeći od Njegove kazne, osim ako budu samo Allāha obožavali i samo Njega dozivali u pomoć. Onaj ko Allāhu ništa ne pridružuje, ali Ga jednako tako i ne obožava, on potpuno zanemaruje obožavanje, kao faraon i njemu slični, a oni su gori nego mušrici. Obožavanje samo Allāha je obavezujuće za svaku osobu, uvijek i u svakoj situaciji; to je opšti islām, pored kojeg Allāh ne prihvata ni jedan drugi *dīn*. Ipak, Allāh ne kažnjava nikoga prije nego mu pošalje poslanika. Isto kao što će samo muslimansku dušu jednog mu'mina uvesti u džennet. Nijedan *mušrik* i nijedan oholnik koji se opirao da Allāha obožava neće ući u džennet. Oni koji na *dunjāluku* nisu ispitivani, biće stavljeni na ispit na Sudnjem danu. Niko neće ući u vatru osim onih koji su slijedili šejtāna. Onaj koji nije počinio grijeh, taj ne ide u vatru i neće biti od Allāha kažnjen dok mu ne bude poslan poslanik. One do kojih poslanica nije došla, poput djece, mentalno bolesnih i onih koji su umrli u vremenu *fetre* (periodu između dva poslanika), oni će na onom svijetu biti ispitivani, kako znamo iz predaja.”¹⁶

---

¹⁶ "*Medžmū'ul-Fetāwā*", 14. tom, 477. str.

“Tako mi je više osoba reklo da su me dozivali za spašavanje (*istigātha*).¹⁷ Svaki od njih mi je ispričao drugačiju priču. Svima sam im rekao da im nisam odgovorio zato što ništa od toga nisam znao (da to nisam bio ja). Oni su odgovarali: ”Možda je bio melek taj koji nam je pomogao”, na šta sam im rekao: ”Meleki ne pomažu mušricima.”¹⁸

Ovi ljudi su bili *džāhili*, tako da nisu znali da je njihovo djelo *širk*, inače ne bi postavili Ibn Tejmijji pitanje direktno u lice. Osim toga, mislili su da to može biti melek i da to onda ne bi bio problem, pa ipak ih je Ibn Tejmijje nazvao *mušricima*. Znači, oni kod njega nikako nisu mogli biti muslimani ako ih je ovako nazvao. Nikada nije postojao učenjak koji bi rekao da je jedna osoba *mušrik*, ali isto tako i musliman.

“Mnogi od onih koji za sebe tvrde da su muslimani a mole njihove šejhove za pomoć, vide kako nešto dolazi jašući ili leti i misle kako u tome prepoznaju svoje šejhove, kao što je čest slučaj. Ovo se takođe desilo nekim od naših sljedbenika. Međutim, kada su mi to ispričali, objasnio sam im da je to bio šejtān koji se pojavio u mom obliku, kako bi ih zaveo. Zatim su me pitali: ”Je li moguće da je bio melek koji nam je pomogao”, na šta sam im ja rekao: ”Ne, meleci ne odgovaraju nijednom mušriku, a vi ste mene, umjesto Allāha, molili za pomoć; dakle, uradili ste širk.”¹⁹

---

¹⁷ Ove osobe su dozivale Ibn Tejmijju u nevolji kako bi im on pomogao.

¹⁸ ”*Medžmū’ul-Fetāwā*”, 19. tom, 47. i 48. str.

¹⁹ ”*Qā’idetun ‘Adhīma*”, 165. i 166. str.

Ovo je jasnije od prethodne izjave. Ovi ljudi su htjeli istinu, pa su slijedili Ibn Tejmiju, *rahimehullāh*, iako nisu bili naučili *tewhīd*, što otkrivaju kada im Ibn Tejmije kaže da su *mušrici*.

“A od njih ima i onih koji mole mrtve za nešto za šta se Allāh moli i kažu: ”Oprosti mi moje grijeh! Daj mi *rizq* (opskrbu)! Povedi me ka pobjedi!”, itd., od stvari koje molilac prilikom molbe Allāhu kaže. Niko ko pozna je islām ne sumnja u to da su ove stvari suprotne vjeri svih poslanikā, *alejhimus-selām*. One su od širka koji su Allāh i Njegov Poslanik, *sallallāhu ’alejhi we sellem*, zabranili i zbog kojeg se Allāhov Poslanik borio protiv *mušrikā*. Ako bi ovi ljudi, na osnovu svog neznanja, bili opravdani jer nije do njih stigla poslanica, kao što su opravdani oni kojima nije poslat poslanik, onda se njih tiče sledeći ājet:

وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ رَسُولًا

“A Mi nijedan narod nismo kaznili dok poslanika nismo poslali!”²⁰

Ukoliko nisu opravdani, onda i njima na *dunjāluku* pripada ono što i drugim *mušricima* na *dunjāluku* pripada... Oni koji istinu sa kojom je došao Allāhov Poslanik, *sallallāhu ’alejhi we sellem*, prepoznaju i shvate da su i sami *mušrici*, okreću se pokajnički Allāhu i obnavljaju njihov islām. Predaju se Allāhu (ulaze u islām) zbog kojeg pokajnički širk napuštaju.”²¹

- On ih naziva *mušricima*.
- Čak i kada su opravdani oni ostaju *mušrici*.

---

²⁰ *sūra el-Isrā’, 15. ājet*

²¹ *”Qā’idetun ’Adhīma”, 74. i 75, 152.-154. str.*

- Ali ovi *mušrici* neće biti ni na *dunjāluku* niti na *āhiretu* kažnjeni. Ukoliko je ostatak uslova *džihāda* rukom (oružjem) ispunjen, ne smiju se napadati prije nego što budu pozvani u islām.
- Ako nisu opravdani, onda im na *dunjāluku* pripada ono što i drugim *mušricima*.
- Ko god shvati istinu jer je dobio poslanicu i shvati da je *mušrik*, treba da obnovi svoj islām. Sigurno je bio neuk jer prije toga nije shvatao da je *mušrik*, jer istina nije bila došla do njega. Ipak Ibn Tejmijje izričito tvrdi da je ovakva osoba *mušrik*.
- Ovakve osobe trebaju obnoviti islām jer su otkrili da nisu muslimani, već da su *mušrici*. Zbog toga trebaju učiniti *tewbu* od *širka* i potpuno ga napustiti kako bi ušli u islām isto kao i svi drugi *mušrici*.

“Allāh ne prihvata drugu vjeru osim potpune predanosti Allāhu i *dīnu* (*ikhlās*, dakle nikog drugog ne obožavati osim Allāha), to je *dīn* za čije širenje zadužio sve poslanike i zbog koje je sve Knjige poslao. O tome se 'ulema sljedbenika *īmāna* složila. Ovo je srž poziva svih poslanika, osovina Qur'āna oko koje se sve vrti.”²²

“Zato svaki onaj koji ne čini 'ibādet samo Allāhu neminovno mora biti 'ābid (rob) nekom drugom mimo Njega (i time je *mušrik*)... Među sinovima Ādemovim (ljudima) nema treće kategorije – ili je *muwehhid* ili je *mušrik*, ili od onih koji su ovo dvoje pomiješali, poput onih koji su

---

²² "Medžmū'ul-Fetāwā", 10. tom, 49. str.

izmijenili (vjeru), od sljedbenika vjera, kršćana i njima sličnih od zabludjelih koji se pripisuju islamu...”²³

Ko o ovim izjavama razmisli naći će da *šejhul-islām* pet puta na različite načine ponavlja da onaj ko čini *širk* ne može biti musliman.

“I sljedbenici različitih vjera su složni u tome da su svi poslanici zabranjivali obožavanje božanstava i *tekfīrili* sve one koji su to činili, te da čovjek neće biti *mu'min* sve dok se ne odrekne obožavanja kipova (božanstava), kao i svega onoga što se obožava mimo Allāha.”²⁴

“Svi iz ummeta Muhammeda, *sallallāhu 'alejhi we sellem*, su *muwehhidi* i niko od sljedbenika *tewhīda* neće vječno u vatri ostati.”

Ko god nije *muwehhid*, dakle čini *širk*, nemoguće je da bude od ummeta Muhammeda, *sallallāhu 'alejhi we sellem*. Pa čak ni to što on za to neće biti kažnjen, već će na Sudnjem danu biti iskušan, ne mijenja činjenicu da on nije musliman, tako da ne pripada ni Muhammedovom, *sallallāhu 'alejhi we sellem*, *ummetu*.

Neki tekstovi su na prvi pogled višeznačni, ali to nije razlog da budu pogrešno protumačeni. Učenjaci koriste riječ *tekfīr* u različitim značenjima, pa se često desi da *kufr* kod jedne osobe poreknu, pri čemu misle na “*kufr kažnjavanja*”. Ono što je očigledno iz Qur'āna, *sunneta* i *idžmā'a* i izjava ovih učenjaka je da nesumnjivo takvu osobu *ne smatraju muslimanom*.

---

²³ “*Medžmū'ul-Fetāwā*”, 14. tom, 282. i 284. str.

²⁴ “*Medžmū'ul-Fetāwā*”, 2. tom, 128. str.

Učenjaci često govore o tome da je odbijanje jednog *ājeta*, odnosno jedne opšte poznate stvari u vjeri *kufr*, ali do koga god ovaj tekst nije došao, on je opravdan.

Ovo se poklapa i sva ova mjesta razumijemo isto tako. Na ovim mjestima se uvijek govori o *šerī'atu*. Pa ipak, u *dīnu* postoje stvari koje, kada neko ne poznaje, ne može biti musliman. Kako može postojati musliman koji ne poznaje islām?

Zbog toga smo mišljenja da su izjave Ibn Tejmije jasne i razumljive u ovim stvarima. Čovjek koji kaže "*Lā ilāhe illAllāh*", koji je razumio značenje ovih riječi i koji je sve uslove ispunio je musliman; on obožava samo Allāha, on je *hanīf* (monoteista, jednobožac) i on je *mukhlis* (iskreni), a ovo shvataju svi pripadnici Muhammedovog, *sallallāhu 'alejhi we sellem, ummeta*. Ko ovo ne radi, već čini *širk*, je *mušrik* i nikada ne može biti musliman, sve dok ne učini *tewbu* od *širka* i ne sprovede ispravan islām. Ukoliko poslanica nikada nije došla do njega tako da bi mogao razumjeti *tewhīd* – i kod Allāha je opravdan – takav je *mušrik* koji će biti iskušan na *āhiretu*.

Zaključak:

Niko ne treba misliti da je *tewhīd* teško razumjeti. Nije potrebno svaku izjavu, svaku izreku i svaki svakidašnji govor Ibn Tejmije razumjeti. Allāh to ni ne zahtijeva. Kada bi ljudi slijedili jasne dokaze iz Qur'āna i *sunneta*, ne bi im govor Ibn Tejmije ni trebao. Problem je kod ljudi.

Tewhīd je jako jednostavan: Musliman je onaj koji se potpuno očistio od *širka* i ko može razlikovati *mušrika* od muslimana i koji prihvata sve što mu je Allāh naredio. Ova se činjenica stalno provlači kroz cijeli Qur'ān. To je ispit za ljude i ostvarenje toga je za njih ponekad teško. Zbog toga su u potrazi za nečim što će umiriti njihovu savjest ukoliko ove činjenice odbiju. Tu se javljaju *šubhe* višeznačnih izjava učenjaka koje dolaze u pravom trenutku. Zavisno od toga koliko činjenice odbacuju hvataju se čvršće za *šubhu* i Allāh im ne dopušta da razumiju jasnu istinu, već *šubha* za njih postaje istina.

Molim Allāha, *dželle we 'alā*, da nam pomogne da ostvarimo *tewhīd* i da samo kao muslimani umremo. *Allāhumme āmin*.